

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-9Cbi/102/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114229044
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Bednarčík
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2024:1114229044.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava III v Bratislave sudkyňou JUDr. Antóniou Bednarčík v právnej veci žalobcu: Profesionálna správcovská kancelária, k. s. , so sídlom Námestie slobody 28, 811 06 Bratislava-mestská časť Staré Mesto, IČO: 46 333 908, správca úpadcu: STAVECO - stavebná a.s., so sídlom Bajkalská 18/A, 821 08 Bratislava, IČO: 36 229 334, právne zastúpenému: Mudruněk & Partners, s.r.o., so sídlom Galbavého 3, 841 01 Bratislava-mestská časť Dúbravka, IČO: 54 898 340, proti žalovanému 1: STAVECO - stavebná a.s., so sídlom Bajkalská 18/A, 821 08 Bratislava, IČO: 36 229 334, žalovanému 2: Flooring services s.r.o., so sídlom Janka Kráľa 226/7, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 147 210, právne zastúpenému: JUDr. Jakub Bílek, advokát, so sídlom Skuteckého 33, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 517 284, v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Súd konania voči žalovanému 1 v celom rozsahu z a s t a v u j e.

II. Súd žalobu z a m i e t a.

III. Súd n e p r i z n á v a žalovanému 1 nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

IV. Súd p r i z n á v a žalovanému 2 nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalobcovi, pričom o výške náhrady trov konania žalovaného 2 rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 20.10.2014 domáhal vydania rozsudku, ktorým súd určí, že Zmluva o prevode družstevného podielu uzavretá dňa 10.04.2013 medzi žalovaným 2 a žalovaným 1 ako úpadcom, na základe ktorej došlo k prevodu členského podielu družstva COOPEX ART, družstvo, je právne neúčinná. Uvedenú žalobu odôvodnil tým, že úpadca dňa 10.04.2013 uzavrel so žalovaným 2 zmluvu o prevode družstevného podielu (ďalej aj ako len „zmluva“) družstva COOPEX ART, družstvo, za kúpnu cenu vo výške 700.000 eur. Následne žalovaný 2 zmluvou zo dňa 26.02.2014 uzatvoril so žalovaným 3 zmluvu o odplatnom prevode pohľadávky, na základe ktorej nadobudol žalovaný 3 pohľadávku žalovaného 2 voči úpadcovi. Žalovaný 3 si predmetnú pohľadávku prihlásil do konkurzného konania úpadcu prihláškou zo dňa 15.03.2014. Predmetom tejto odporovacej žaloby je určenie, že zmluva o prevode družstevného podielu zo dňa 10.04.2013 je voči veriteľom úpadcu právne neúčinná, a to z dôvodu, že táto zmluva napĺňa zákonné predpoklady odporovateľnosti právnych úkonov v zmysle § 58 a nasl. ZoKR. Vo vzťahu k všeobecným predpokladom odporovateľnosti žalobca uviedol, že v zmysle § 57 ods. 1 ZoKR je zmluva zo dňa 10.03.2013 platný právny úkon úpadcu, nakoľko bol jednou zo strán, ktorá uzatvorila túto zmluvu. K ukráteniu veriteľov v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR žalobca považoval za nesporné, že právny úkon bol urobený počas úpadku dlžníka, nakoľko úpadca už v tomto období bol v zmysle § 3 ZoKR v úpadku a následne u neho bola povolená reštrukturalizácia, na základe

uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3R/9/2013, zo dňa 29.11.2013, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 236/2013 dňa 06.12.2013, čiže nedisponoval majetkom z ktorého by mohol hrať svoje záväzky. Uzavretie zmluvy o prevode družstevného podielu tak spôsobilo ešte väčšie poníženie hodnoty majetku úpadcu, pričom protiplnenie údajne poskytnuté v prospech úpadcu je v hrubom nepomere s hodnotou tohto podielu. Uzavretím predmetnej zmluvy došlo k poníženiu majetku úpadcu a teda ukráteniu všetkých veriteľov úpadcu, pričom k dnešnému dňu má úpadca evidovaných spolu 72 veriteľov, v ktorých zistená suma pohľadávok predstavuje sumu vo výške 2.709.720.95 eur. K osobitným predpokladom odporovateľnosti podľa § 58 ZoKR sa žalobca vyjadril tak, že úpadca sa zaviazal poskytnúť plnenie vo výške 700.000 eur za prevedenie členského podielu v družstve. Podľa súvah družstva za rok 2012 a 2013, vlastné imanie družstva v roku 2012 dosahovalo sumu 564 eur a v roku 2013 dosahovalo sumu 60 eur. Týmto je preukázaná neprimeranosť protiplnenia, ktorou úpadca ukrátil svojich veriteľov, a na základe ktorých znížil svoj majetok v prospech žalovaného 2. Z výpisu z obchodného registra družstva a úpadcu vyplýva skutočnosť, že podpredseda družstva X. Žalovaný Q. je zároveň členom dozornej rady úpadcu a predseda družstva X.. F. I. je zároveň členom predstavenstva úpadcu, čím je daná spriaznenosť úpadcu.

2. Žalovaný sa vyjadril k podanej žalobe, pričom namietal, že žalobca nepredložil napadnutý právny úkon-predmetnú zmluvu. Upozornil, že podmienkou pre uplatnenie odporovateľnosti právneho úkonu je preukázanie, že týmto právnym úkonom došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa. Ukrátenie uspokojenia pohľadávky je vecou dôkazného bremena žalobcu a vykonaného dokazovania. Úspešnosť odporovateľnosti závisí od toho, či sa majetok dlžníka jeho právnym úkonom zmenšil, v akom rozsahu, a prípadne, aký majetok zostal dlžníkovi na uspokojenie prihlásených pohľadávok. V prípade právneho úkonu bez primeraného protiplnenia je táto podmienka splnená predovšetkým pri právnych úkonoch, kde osoba, s ktorou dlžník uzatvorí napadnutý právny úkon, neposkytuje dlžníkovi žiadne protiplnenie alebo poskytuje plnenie neprimerane nízke. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline vo veci sp.zn. 14CoKR/25/2013. Hmotnoprávna podmienka odporovateľnosti vyplývajúca z § 57 ods. 4 ZoKR spočíva v tom, že úkonu možno účinne odporovať, ak sa majetok dlžníka v dôsledku odporovateľného úkonu zmenšil a zároveň dlžníkovi nezostal k dispozícii majetok, z ktorého by mohli byť uspokojené prihlásené pohľadávky veriteľov. V prípade nesplnenia uvedenej základnej hmotnoprávnej podmienky uvedenej v § 57 ods. 4 ZoKR nemožno posudzovaný úkon v žiadnom prípade považovať za odporovateľný, v opačnom prípade nemôže byť totiž naplnený základný účel inštitútu odporovania právnych úkonov v právom poriadku, ktorým nie je akékoľvek zmenšovanie majetku dlžníka, ale len zmenšovanie majetku dlžníka na úkor veriteľov. Túto dôkaznú povinnosť má jednoznačne žalobca. Je len na žalobcovi, aby preukázal, že v dôsledku posudzovaného úkonu dlžníkovi nezostal k dispozícii majetok, z ktorého by mohli byť uspokojené prihlásené pohľadávky veriteľov. Žalobca však v konaní nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by toto preukazoval. Súd a ani žalovaní nemajú k dispozícii zoznam pohľadávok splatných ku dňu vykonania úkonu, teda ku dňu 10.04.2013, kedy malo dôjsť podľa vyjadrenia žalobcu k uzavretiu zmluvy o prevode družstevného podielu a preukázanie, že veritelia si tieto pohľadávky aj prihlásili do konkurzu, zoznam majetku (všetkých aktív) úpadcu ku dňu 10.04.2013, teda žalobca nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých má vyplývať, že záväzky úpadcu v čase vykonania právneho úkonu medzi úpadcom a žalovaným 2 reálne prevyšovali majetok úpadcu, teda nepreukázal splnenie hmotnoprávnej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu, tak ako mu toto vyplýva z § 57 ods. 4 ZoKR. Záverom dodal, že nejde o právny úkon dlžníka bez primeraného protiplnenia, pričom žalovaný 2 odpredal úpadcovi členský podiel v družstve za cenu, za ktorú tento podiel nadobudol. Žalovaný 2 súhlasil s rozhodnutím súdu bez pojednávania. Žalobu navrhol zamietnuť a priznať žalovanému 2 nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

3. Žalobca v konaní predložil zmluvu o prevode družstevného podielu a zmluvu o postúpení pohľadávky. K splneniu podmienky podľa § 57 ods. 4 ZoKR uviedol, že je nesporné, že právny úkon bol urobený počas úpadku dlžníka, nakoľko úpadca už v tomto období bol v zmysle § 3 ZoKR v úpadku a následne u neho bola povolená reštrukturalizácia, na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3R/9/2013, zo dňa 29.11.2013, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 236/2013 dňa 06.12.2013, čiže nedisponoval majetkom, z ktorého by mohol hrať svoje záväzky. Uzavretie zmluvy o prevode družstevného podielu zo dňa 10.04.2013 tak spôsobilo, že došlo k ukráteniu veriteľov. Keďže úpadca kúpnu cenu za družstevný podiel neuhradil, k ukráteniu veriteľov dôjde v čase plnenia rozvrhu výťažku v rámci konkurzného konania, nakoľko pohľadávka žalovaného 3 by bola uspokojovaná na úkor ostatných legitímnych veriteľov, a to aj napriek tomu, že pohľadávka vznikla z odporovateľného právneho úkonu. Majetok zapísaný do všeobecnej podstaty, z ktorej sú uspokojovaní nezabezpečení

veritelia, vrátane žalovaného 3, bol speňažený za celkovú sumu 12.480,32 eur. Iný majetok úpadcu sa vo všeobecnej podstate nenachádza, pričom suma pohľadávok uspokojovaných zo všeobecnej podstaty je vo výške 2.471.281,40 eur (vrátane pohľadávky žalovaného 3). Pohľadávka žalovaného 3 nedôvodne navyšuje celkovú sumu pohľadávok uspokojovaných zo všeobecnej podstaty o sumu 737.713,70 eur, a to na úkor ostatných veriteľov, keďže koeficient uspokojovania pohľadávok sa počíta z čistého zisku danej podstaty vydelenej celkovou sumou uspokojovaných pohľadávok. Ku dňu uzatvorenia zmluvy o prevode družstevného podielu, teda ku dňu 10.04.2013, mal úpadca nasledovných veriteľov so splatnými pohľadávkami, ktorí majú prihlásené svoje pohľadávky do konkurzu úpadcu: 1) H & O Konstruktion, s.r.o., so sídlom Cintorínska 704, 946 39 Iža, IČO: 34 115 145, mal od roku 2009 splatné pohľadávky vo výške 282.186,36 eur; 2) Z. K. „MABA“, s miestom podnikania Kostolné Krčany 80, 930 03 Kostolné Krčany, IČO: 30 371 872, mal od roku 2009 splatné pohľadávky vo výške 196.614,90 eur; 3) TRANSBETON PLUS spol. s.r.o., so sídlom Mlynská 2, 932 01 Veľký Meder, IČO: 36 249 131, mal od roku 2011 splatné pohľadávky vo výške 137.624,46 eur.

4. Žalovaný v duplike poukázal na to, že žalobca nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by preukázal splnenie hmotnoprávných podmienok odporovateľnosti právneho úkonu. Žalobca síce predložil v konaní zoznam pohľadávok, avšak do dnešného dňa nepredložil zoznam aktív úpadcu ku dňu 10.04.2013. Žalobca teda nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že záväzky úpadcu v čase vykonania právneho úkonu medzi úpadcom a žalovaným 2 reálne prevyšovali majetok úpadcu. Nakoľko žalobca nesie dôkazné bremeno svojich tvrdení a to najmä tvrdenia údajného splnenia hmotnoprávných podmienok odporovateľnosti právneho úkonu a dôkazy v tomto smere nepredložil ani v čase podania žaloby a ani do dnešného dňa, nepreukázal svoje tvrdenia. Ak tak neurobil včas, teda v čase podania žaloby mal by znášať následky v podobe neúspechu v spore.

5. Súd uznesením zo dňa 07.06.2022, č.k. 9 Cbi 102/2014-120 zastavil konanie voči žalovanému 3.

6. Na pojednávaní konanom dňa 05.01.2024 pred otvorením pojednávania žalobca vzal žalobu voči žalovanému 1 v celom rozsahu späť. Vzhľadom na to, že predmetný procesný návrh vykonal žalobca pred otvorením pojednávania, nebola potrebná účasť žalovaného 1 na predmetnom pojednávaní, aj keď boli splnené podmienky na pojednávanie v neprítomnosti žalovaného a zároveň nebol v súvislosti so späťvzatím žaloby potrebný súhlas žalovaného 1 a žalovaného 2. Súd po otvorení pojednávania rozhodol o konaní v neprítomnosti žalovaného 2, ktorý svoju účasť ospravedlnil a požiadal o konanie a rozhodnutie súdu bez jeho účasti, čím boli splnené podmienky na konanie v jeho neprítomnosti.

7. Súd vykonal dokazovanie a oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi, ako napr. s výpismi z obchodného vestníka, resp. obchodného registra SR týkajúce sa úpadcu, s výpisom z OV č. 139/2014 zo dňa 22.07.2014, z OV č. 236/2013 zo dňa 06.12.2013, s výpisom z OR SR spoločnosti COOPEX ART, družstvo, so súvahou spoločnosti COOPEX ART, družstvo za rok 2012, za rok 2013, so zmluvou o prevode družstevného podielu a zmluvou o postúpení pohľadávky, s prihláškou pohľadávky H & O Konstruktion, s.r.o., s prihláškou pohľadávky K. „MABA“, s prihláškou pohľadávky TRANSBETON PLUS spol. s.r.o., s obsahom celého spisu, ako aj písomnými a ústnymi prejavmi strán konania. Ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania strany nemali.

8. Súd vec právne posúdil podľa nasledujúcich ustanovení:

9. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

10. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

11. Podľa § 145 ods. 1, ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

12. Podľa § 146 ods. 1 a 2 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. Súhlas

žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 150 ods. 1, ods. 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

14. Podľa § 151 ods. 1, ods. 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

15. Podľa § 153 ods. 2 CSP na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

16. Podľa § 187 ods. 1 CSP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

17. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

18. Podľa § 215 ods. 1, ods. 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

19. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

20. Podľa § 218 ods. 1 CSP obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhoduje samostatne.

21. Podľa § 470 ods. 1, ods. 2 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

22. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii účinného ku dňa vyhlásenia konkurzu dňa 26.02.2014 (ďalej len „ZoKR“ - účinný do 31.12.2014) dlžník je v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Ak dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, rozumie sa tým, že je v úpadku.

23. Podľa § 9 ods. 1 ZoKR spriaznenou osobou právnickej osoby sa na účely tohto zákona rozumie a) štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby; b) fyzická osoba alebo iná právnická osoba, ktorá má v právnickej osobe kvalifikovanú účasť; c) štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby uvedenej v písmene b); d) blízka osoba 3) fyzickej osoby uvedenej v písmenách a) až c); e) iná právnická osoba, v ktorej má právnická osoba alebo niektorá z osôb uvedených v písmenách a) až d) kvalifikovanú účasť.

24. Podľa § 23 ods. 1 ZoKR vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejením uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Vyhlásením konkurzu sa dlžník stáva úpadcom.

25. Podľa § 199 odsek 9 ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú

v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

26. Podľa § 57 ods. 1 ZoKR právne úkony týkajúce sa majetku dlžníka sú v konkurze voči veriteľom dlžníka neúčinné, ak im správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky podľa tohto zákona odporuje. Veriteľ môže odporovať právnomu úkonu týkajúcemu sa majetku dlžníka, len ak správca v primerane lehote jeho podnetu na odporovanie nevyhovel.

27. Podľa § 57 ods. 2, 4, 5 ZoKR, právo odporovať právnomu úkonu zanikne, ak sa neuplatní u povinnej osoby alebo na súde do jedného roka od vyhlásenia konkurzu; právo odporovať právnomu úkonu sa považuje za uplatnené u povinnej osoby, len ak povinná osoba toto právo písomne uznala. Odporovať podľa tohto zákona možno len tomu právnomu úkonu dlžníka, ktorý ukracuje uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Ak pred vyhlásením konkurzu prebiehalo reštrukturalizačné konanie, počas ktorého bol vyhlásený konkurz, pre určenie doby, v ktorej mal byť urobený právny úkon, ktorému možno odporovať podľa tohto zákona, je rozhodujúce začatie reštrukturalizačného konania.

28. Podľa § 58 ods. 1, 2, 3 ZoKR, právnym úkonom bez primeraného protiplnenia na účely tohto zákona je bezodplatný právny úkon dlžníka alebo odplatný právny úkon dlžníka, na ktorého základe dlžník poskytol alebo sa zaviazal poskytnúť plnenie, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia ako obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe získal alebo má získať. Právnomu úkonu bez primeraného protiplnenia možno odporovať, ak spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka. Ak ide o právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úpadok dlžníka v čase urobenia právneho úkonu sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak. Odporovať možno len tým právnym úkonom bez primeraného protiplnenia, ktoré boli urobené počas jedného roka pred začatím konkurzného konania. Ak ide o právny úkon bez primeraného protiplnenia urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, možno odporovať tiež tým právnym úkonom, ktoré boli urobené počas troch rokov pred začatím konkurzného konania.

29. Podľa § 62 ods. 1, ods. 4, ods. 5 ZoKR právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto s dlžníkom odporovateľný právny úkon dohodol, v prospech koho dlžník odporovateľný právny úkon jednostranne urobil alebo kto z odporovateľného právneho úkonu dlžníka priamo nadobudol prospech. Ak sa odporuje právnym úkonom podľa odseku 2, musí sa odporovacie právo uplatniť proti všetkým právnym predchodcom až ku predchodcovi, ktorý nadobudol právo priamo od dlžníka. Právo odporovať právnomu úkonu môže správca alebo veriteľ uplatniť priamo u povinnej osoby alebo žalobou na súde; rozhodnutie súdu o určení neúčinnosti právneho úkonu je účinné voči všetkým účastníkom konkurzného konania. Nároky z neúčinného právneho úkonu môže v prospech podstaty uplatniť správca alebo veriteľ, ktorý odporoval právnomu úkonu.

30. Súd vo vzťahu k I. výroku rozsudku uvádza, že späťvzatie žaloby je jedným z dispozičných oprávnení žalobcu ako strany sporu s postavením tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania (tzv. dispozičný princíp). Keďže žalobca zobral žalobu späť skôr než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie (otvorenie pojednávania), súd v zmysle § 145 ods. 1 CSP voči žalovanému 1 v celom rozsahu konanie zastavil bez ohľadu na súhlas, či nesúhlas žalovaného 1 (žalovaný 1 netvoril nerozlučné spoločenstvo so žalovaným 2).

31. Predmetom samotnej žaloby je posúdenie účinnosti právneho úkonu, a to zmluvy o prevode družstevného podielu uzatvorenej medzi úpadcom ako nadobúdateľom a žalovaným 2 ako prevádzajúcim dňa 10.04.2013, predmetom ktorej bol prevod družstevného podielu, celkovo za sumu 700.000 eur. Odôvodnenie žaloby je založené na právnom dôvode obsiahnutom v § 58 ZoKR, teda na odporovaní právnomu úkonu bez primeraného protiplnenia.

32. V konaní je nesporným, že Okresný súd Bratislava I uznesením sp.zn. 3 R 9/2013 zo dňa 23.10.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.10.2013, začal reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi. Toto uznesenie publikoval v Obchodnom vestníku č. 209/2013 dňa 29.10.2013, ktorý deň je dňom začatia reštrukturalizačného konania. Následne uznesením sp. zn. 3 R 9/2013 zo dňa 18.02.2014, právoplatným dňa 25.02.2014, okresný súd zastavil reštrukturalizačné konanie a vyhlásil konkurz na majetok úpadcu

a za správcu ustanovil H. C. A., ktorá bola v priebehu konkurzného konania, nahradená správcom HMG Recovery, k.s. a následne terajším správcom.

33. Žaloba bola žalobcom podaná dňa 20.10.2014, čím považuje súd podľa § 57 ods. 2 ZoKR žalobu o neúčinnosť právneho úkonu podanú v prekluzívnej 1-ročnej lehote.

34. V konaní bol rovnako nesporným predmet, obsah a odplata za prevod družstevného podielu, dojednané v zmluve o prevode družstevného podielu zo dňa 10.04.2013, ktorej predmetom bol prevod družstevného podielu zo žalovaného 2 ako prevádzajúceho na úpadcu ako nadobúdateľa. Sporným nie je ani vzťah spriaznenosti medzi žalovaným 1 a členmi družstva. V tejto súvislosti však súd upozorňuje na nepresnosť tvrdenú žalobcom v žalobe, keď S. Q. v čase vykonanie bol podpredsedom družstva, avšak nie členom dozornej rady úpadcu, ale členom predstavenstva úpadcu. Rovnako tak, X. F. I. bol predsedom družstva, avšak nie členom predstavenstva úpadcu ako tvrdil žalobca, ale členom dozornej rady úpadcu. V tomto smere však súd zdôrazňuje, že ide o vzťah spriaznenosti, ktorý nie je rozhodným v rámci skúmania odporovateľnosti právneho úkonu, keďže ide o vzťah spriaznenosti medzi úpadcom a družstvom, ktoré však v predmetnej veci nebolo ani na strane žalovaných, keďže nebolo ani veriteľom príslušnej pohľadávky, ani zmluvnou stranou zmluvy, ktorého účinnosť bola v incidenčnom konaní napadnutá. Súd pripomína, že zmluva o prevode družstevného podielu bola uzatvorená medzi úpadcom a žalovaným 2, medzi ktorými stranami súd z výpisov obchodného registra SR spriaznenosť v zmysle § 9 ZoKR nezistil a táto ani nebola tvrdená. Skutočnosť, že členovia družstva, ktorí prevádzali družstevný podiel boli spriaznení s družstvom, ktorého družstevný podiel sa prevádzal, nezakladá spriaznenosť v zmysle § 9 ZoKR. V prípade prieskumu odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 58 ZoKR je vzťah spriaznenosti relevantný, ak takýto právny úkon bol urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom.

35. Medzi stranami je sporné preukázanie predpokladov skutkovej podstaty, a to že ide o odporovateľný právny úkon bez primeraného protiplnenia a naplnenie predpokladov podľa § 57 ods. 4 ZoKR, teda preukázanie ukrátenia veriteľov úpadcov a zmenšenie majetku úpadcu v konkurznom konaní. Súd však v tejto spojitosti zdôrazňuje, že prvotne je treba skúmať, či predmetným uzatvorením zmluvy o prevode družstevného podielu došlo k ukráteniu veriteľov v prebiehajúcom konkurze na majetok úpadcu v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR, až následne súd pristúpi k naplneniu skutkovej podstaty odporovateľnosti právneho úkonu vymedzeného v § 58 ZoKR.

36. Súd pri skúmaní základných podmienok úspešnej odporovateľnej žaloby konštatuje, že žaloba bola v prejednávanej veci podaná správcom úpadcu v zmysle § 57 ods. 1 v spojení s § 62 ods. 5 ZoKR. Pasívna vecná legitímácia žalovaného 2, ktorá s úpadcom odporovateľné právne úkony dohodol, vyplýva z § 62 ods. 1 ZoKR (v tejto súvislosti súd upozorňuje, že žalobca vzal predmetnú žalobu voči žalovanému 1 pred otvorením pojednávania späť).

37. Súd pristúpil k skúmaniu všeobecných predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov v konkurze vyplývajúcim z § 57 ZoKR bez ohľadu na to, ktorá skutková podstata odporovacieho práva je zo strany správcu úpadcu uplatnená. Správca úpadcu v postavení žalobcu je vo vzťahu k naplneniu všeobecných predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov vždy nositeľom tak povinnosti tvrdenia, ako aj dôkaznej povinnosti. Základnou hmotnoprávnou podmienkou odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 58 ZoKR, ako aj podľa ostatných skutkových podstát odporovateľnosti, je v zmysle § 57 ods. 1 ZoKR preukázanie existencie právneho úkonu dlžníka týkajúceho sa jeho majetku a zároveň preukázanie ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého veriteľa dlžníka podľa § 57 ods. 4 ZoKR. Na uvedenom závere nemení nič ani tá skutočnosť, pokiaľ správca odporuje právnomu úkonu urobenému v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, nakoľko v tomto prípade sa v zmysle § 58 ods. 2 ZoKR (v danom prípade však súd nemal preukázaný ani vzťah spriaznenosti), predpokladá úpadok dlžníka v čase urobenia právneho úkonu, pokiaľ sa nepreukáže opak; v žiadnom z uvedených prípadov sa však nepredpokladá ukrátenie ako základný predpoklad odporovateľnosti podľa § 57 ods. 4 ZoKR, ktoré je v každom prípade povinný tvrdiť a preukazovať v konaní žalobca. Z § 57 ods. 4 ZoKR pritom vyplýva, že správca je oprávnený podať odporovaciu žalobu za splnenia podmienok, ktoré je zároveň povinný v konaní o uplatnenom odporovacom práve aj preukázať v čase, keď dlžník urobil napadnutý právny úkon, resp. kedy tento právny úkon nadobudol účinnosť, ukrátil ktorúkoľvek, čo aj len jednu riadne prihlásenú pohľadávku veriteľa, ktorá existovala v čase, t. j. vznikla, nemusela však byť splatná, keď bol právny úkon dlžníka urobený, resp. keď nadobudol účinnosť. Zároveň platí, že pokiaľ si veritelia, ktorí mali pohľadávky v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu, tieto pohľadávky v konkurze

riadne neprihlásili, nemá správca aktívnu vecnú legitimáciu, nakoľko správca v konaní o odporovacej žalobe má len tú vecnú legitimáciu, ktorá na neho prechádza z veriteľa prihlásenej pohľadávky.

38. Na danom mieste súd upozorňuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07.12.2023, sp. zn. 4 CoKR 10/2023, ktorý sa k podmienke odporovateľnosti v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR vyjadril nasledovne: „Súd prvej inštancie správne podotkol, že podľa § 57 ods. 4 ZoKR, ukrátenie pohľadávky veriteľa, nemožno ustáliť len na základe porovnania hodnoty majetku podliehajúceho konkurzu a výšky prihlásených, resp. zistených pohľadávok veriteľov v konkurze. Správca mal uviesť a preukázať hodnotu majetku úpadcu - dlžníka, pred účinnosťou sporných úkonov a pohľadávky veriteľov, ktorí by sa mohli z tohto majetku dlžníka uspokojiť a tiež, že majetok dlžníka po účinnosti odporovateľných právnych úkonov už nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov v dôsledku účinnosti odporovateľných právnych úkonov, resp. že sa znížila miera uspokojenia pohľadávok dlžníka veriteľa. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, ktorý uviedol, že podmienka uvedená súdom k ust. § 57 ods. 4 ZoKR predstavuje prílišný formalizmus, pretože je nepochybné, že rozdiel medzi majetkom úpadcu pred uskutočnením úkonu a majetkom úpadcu po jeho uskutočnení, je iba v rozsahu daného právneho úkonu, ako uviedol vo svojom odvolaní. Odvolací súd poznamenáva, že rovnako ani túto domnienku správca - žalobca, riadne nepreukázal. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval pri svojej rozhodovacej činnosti správne, keď v prvom rade skúmal základné podmienky úspešnej odporovateľnej žaloby, následne preskúmal všeobecné predpoklady pre odporovateľnosť právnych úkonov v súlade s ust. § 57 ZoKR. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcu ohľadne formalistického prístupu súdu k aplikácii zákonných ustanovení na posudzovanú právnu vec. Otázku ukrátenia veriteľov podľa § 57 ods. 4 ZoKR nemožno posudzovať vo väzbe výlučne na rozsah uspokojenia prihlásených pohľadávok veriteľov v konkurze z majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu, ale je potrebné ju posudzovať vo väzbe na konkrétne majetkové pomery úpadcu v čase uskutočnenia, resp. účinnosti odporovaných právnych úkonov“.

39. V prejednávanej veci žalobca náležite nespĺnil povinnosť tvrdenia a nadväzne ani neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k naplneniu všeobecných predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 ZoKR. Pokiaľ ide o preukázanie existencie právneho úkonu týkajúceho sa majetku dlžníka v zmysle § 57 ods. 1 ZoKR, žalobca v konaní predložil zmluvu o prevode družstevného podielu. Zo strany žalobcu však nebola v konaní náležite splnená povinnosť tvrdenia a nadväzne ani nedošlo k uneseniu dôkazného bremena vo vzťahu k naplneniu ďalšieho všeobecného predpokladu odporovateľnosti právneho úkonu, a to k ukráteniu uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR. Žalobca vo svojich vyjadreniach konštatoval existenciu veriteľov s pohľadávkami prihlásenými v rozhodnom čase (H & O Konstruktion, s.r.o., Z. K. „MABA“, TRANSBETON PLUS spol. s r.o., etc-vid' č.l. 133-151), čím splnil bremeno tvrdenia, pričom uniesol aj dôkazné bremeno o existencii konkrétnych veriteľov, ktorí budú ukrátení, keď v konaní predložil prihlášky týchto veriteľov a žalovaný 2 toto tvrdenie nespochybňoval, čím sa uvedené stalo nesporným. Súd v tejto súvislosti pripomína, že aj v prípade predloženia prihlášok veriteľov, tieto automaticky nepreukazujú úpadok dlžníka v čase účinnosti napadnutého právneho úkonu, avšak žalovaný 2 tieto prihlášky a skutočnosti z nich vyplývajúce nespochybnil, ani tvrdenie o celkovej výške existujúcich pohľadávok 616.425,72 eur v čase vykonania odporovateľného právneho úkonu. Žalobca však úplne opomenul doplniť tvrdenie a už vôbec skutočnosť týkajúcu sa stavu majetku úpadcu v čase odporovateľného právneho úkonu nepreukázal, keď sa o stave majetku úpadcu v čase vykonania odporovateľného úkonu vôbec nevyjadril. Súdu preto vôbec nie je zrejmé posúdenie tej skutočnosti, či vôbec mohlo dôjsť k ukráteniu žalobcom menovaných veriteľov, resp. či neexistoval majetok úpadcu postačujúci na úhradu pohľadávok týchto veriteľov.

40. V tejto súvislosti súd upozorňuje, že aj Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací uznesením zo dňa 30.01.2023, sp. zn. 3 CoKR 43/2020, v bode 11.2. odôvodnenia upozornil, že prvoinštančný súd sa po zrušení a vrátení veci musí zaoberať tým, „ako žalobca v žalobe preukázal naplnenie § 57 ods. 4 ZoKR, že v čase vykonania odporovaného právneho úkonu došlo k ukráteniu veriteľov neskôr prihlásených a zistených pohľadávok, ktoré v čase vykonania úkonu už museli existovať - žalobca neuviedol, kedy vznikli pohľadávky veriteľov uvedených v žalobe, v akej výške sú zistené a v akom rozsahu nebudú v dôsledku odporovaného právneho úkonu uspokojené.“

41. V rámci rozhodujúcich skutočností vo vzťahu k uplatnenému nároku, tvrdenia žalobcu nesmerovali k preukázaniu tej skutočnosti, že v dôsledku uzatvorenia zmluvy o prevode družstevného podielu medzi

úpadcom a žalovaným 2 došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že pohľadávky iných veriteľov, ktoré existovali v čase účinnosti odporovaných právnych úkonov, a ktoré boli zároveň prihlásené v konkurze na majetok úpadcu, nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené. V rámci skutkových tvrdení, odôvodňujúcich naplnenie podmienky ukrátenia, žalobca len v stručnosti poukázal na to, že majetok zaradený do súpisu konkurznej podstaty nestačí na úplné uspokojenie prihlásených pohľadávok. V tomto smere žalobca tvrdil, že celkový stav majetku úpadcu po speňažení je vo výške 12.480,32 eur. Žalobca však v rámci konania nepreukázal konkrétny stav majetku úpadcu pred vykonaním odporovateľného právneho úkonu a po vykonaní odporovateľného právneho úkonu. Vo vzťahu k uvedenému, súd uvádza, že nie je ani postačujúcim, aby žalobca k rozsahu majetku v čase odporovateľného právneho úkonu vo všeobecnosti odkazoval na úpadok dlžníka, keďže bola povolená reštrukturalizácia dlžníka. Okrem toho, súd uvádza, že odporovateľný právny úkon zmluvné strany uskutočnili dňa 10.04.2013, pričom reštrukturalizačné konanie bolo začaté dňa 30.10.2013, čo v žiadnom prípade nemôže preukazovať, že majetok úpadcu nepostačoval na úhradu existujúcich pohľadávok prihlásených veriteľov v konkurze. Otázku ukrátenia veriteľov podľa § 57 ods. 4 ZoKR nemožno posudzovať vo väzbe výlučne na rozsah uspokojenia prihlásených pohľadávok veriteľov v konkurze z majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu, ale je potrebné ju posudzovať vo väzbe na konkrétne majetkové pomery úpadcu v čase uskutočnenia, resp. účinnosti odporovaných právnych úkonov. Zo skutkových tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov nevyplývajú skutočnosti ozrejmujuce stav majetku úpadcu v čase účinnosti odporovaného právneho úkonu a následne po uskutočnení odporovaných právnych úkonov z hľadiska ich dopadu na majetkové pomery úpadcu v čase ich uskutočnenia a na možnosť uspokojenia pohľadávok veriteľov úpadcu, ktoré existovali v čase uskutočnenia týchto právnych úkonov, a ktoré zároveň boli prihlásené v konkurze na majetok úpadcu. Je pritom súčasťou povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti žalobcu v konaní o odporovacej žalobe tvrdiť a preukázať, že práve v dôsledku odporovaných právnych úkonov na majetok dlžníka k momentu ich účinnosti sa majetok zmenšil takým spôsobom, že už nestačil na úplné uspokojenie v danom čase existujúcich pohľadávok veriteľov, ktorí si zároveň svoje pohľadávky následne prihlásili v konkurze na majetok úpadcu. Ukrátenie podľa § 57 ods. 4 ZoKR nemožno ustáliť len na základe porovnania hodnoty majetku podliehajúceho konkurzu a výšky prihlásených, resp. zistených pohľadávok veriteľov v konkurze. Správca mal uviesť a preukázať hodnotu majetku úpadcu - dlžníka pred účinnosťou sporných právnych úkonov a pohľadávky veriteľov, ktorí by sa mohli z tohto majetku dlžníka uspokojiť a že majetok dlžníka po účinnosti odporovaných právnych úkonov už nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov v dôsledku účinnosti odporovaných právnych úkonov, resp. že sa znížila miera uspokojenia pohľadávok veriteľov dlžníka.

42. Žalobca v konaní musí preukázať, že právnym úkonom dlžníka bola ukrátená pohľadávka veriteľa, ktorý si ju v konkurznom konaní prihlásil. Pretože v konkurznom konaní ide vždy o pluralitu veriteľov, je právne irelevantné, pohľadávka ktorého a koľkých veriteľov bola ukrátená. Veriteľ musí mať pohľadávku proti dlžníkovi v čase vykonania právneho úkonu dlžníka, resp. v momente, keď právny úkon nadobudne účinnosť. Všeobecne je možné odporovať iba tomu právnemu úkonu, ktorý ukrátil niektorého z veriteľov. Ide o základný predpoklad odporovateľnosti. Právny úkon, ktorý nespĺňa uvedený predpoklad, nie je možné napadnúť odporovateľnosťou, resp. nie je možné byť úspešný v súvislosti s takto podanou žalobou vo vyvolanom súdnom spore. Konkrétny právny úkon dlžníka - úpadcu spôsobí ukrátenie uspokojenia prihlásených pohľadávok veriteľa v zásade vtedy, keď sa právnym úkonom dlžníka - úpadcu zmenší jeho majetok v takej miere, že prihlásené pohľadávky veriteľov v rámci konkurzného konania nebudú môcť byť uspokojené buď vôbec alebo len čiastočne. Predpokladom odporovateľnosti je objektívny ekonomický dôsledok vykonaných právnych úkonov. To, či právnymi úkonmi došlo k ukráteniu veriteľa, resp. veriteľov, je vždy vecou zisťovania, dokazovania v každom konaní. Aj keď právnym úkonom dôjde len k zmenšeniu majetku dlžníka - úpadcu, nie je možné domáhať sa úspešne odporovateľnosti, ak majetok dlžníka, ktorý mu zostal, postačuje (alebo v rozhodnom čase stále postačoval) na uspokojenie prihlásenej pohľadávky veriteľa.

43. Súd tak vzhľadom na nepreukázanie všeobecných predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 57 ods. 4 ZoKR žalobu vo výroku II. rozsudku v celom rozsahu zamietol, z dôvodu ktorého ďalej nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou naplnenia ďalších predpokladov odporovateľnosti v zmysle uplatneného odporovacieho práva podľa § 58 ZoKR.

44. Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

47. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Späťvzatie žaloby (aj v časti) je zásadne chápané ako procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania z dôvodu, že práve v dôsledku tohto procesného úkonu strany je konanie zastavené, súd však musí skúmať aj to, čo žalobcu viedlo k späťvzatiu. Nakoľko však žalobca vzal žalobu voči žalovanému 1 späť bez uvedenia konkrétneho dôvodu, súd o trovách konania rozhodol vo výroku III. rozsudku podľa § 256 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 262 ods. 1 CSP v súlade so zásadou hospodárnosti a procesnej ekonomie konania podľa čl. 17 CSP tak, že žalovanému 1 nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, keďže žalovanému 1 žiadne trovy konania nevznikli.

46. O trovách konania žalovaného 2 súd rozhodol vo výroku IV. rozsudku podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 2 priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalobcovi, keďže tento bol v plnom rozsahu úspešný.

47. O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie tak, ako to predpokladá § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie bude predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 365 CSP.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá. Z dôvodov podľa osobitného predpisu môže návrh podať aj Justičná pokladnica (§ 48 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z.-Exekučný poriadok).